УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
Бр. 839/2
06.05.2026 год.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

Београд, Чика Љубина 18 – 20

ПРОЦЕДУРА

ЗА ИЗВОЂЕЊЕ РАДОВА ЗАВАРИВАЊА, РЕЗАЊА И ЛЕМЉЕЊА НА ПРИВРЕМЕНИМ МЕСТИМА

У Београду, мај 2026.

На основу Закона о заштити од пожара („Службени гласник РС“, број 111/2009, 20/2015, 87/2018), као и Уредбе о мерама заштите од пожара при извођењу радова заваривања, резања и лемљења (Сл. гласник СРС", бр. 50/79), овлашћено лица послодавца УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОБРАДУ – ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ, доноси

ПРОЦЕДУРУ

ЗА ИЗВОЂЕЊЕ РАДОВА ЗАВАРИВАЊА, РЕЗАЊА И ЛЕМЉЕЊА НА ПРИВРЕМЕНИМ МЕСТИМА

1. Предмет, циљ и подручје примене

Процедура се користи приликом извођења радова заваривања, резања и лемљења на привременим местима у циљу обезбеђивања примене превентивних мера за безбедан и здрав рад и заштите од пожара у објектима установе ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ у Београду,.

2. Веза са другим документима

- Закон о безбедности и здрављу на раду ("Сл. гласник РС", бр. 35/2023),
- Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад на радном месту ("Сл. гласник РС", број 21/2009 и 1/2019),
- Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад (Сл.гласник РС бр. 23/2009, 123/2012, 102/2015),
- Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу средстава и опреме за личну заштиту на раду ("Сл. гласник РС", бр. 92/2008 и 101/2018),
- Закон о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр. 111/2009, 20/2015 и 87/2018), Уредба о мерама заштите од пожара при извођењу радова заваривања, резања и лемљења (Сл. гласник СРС", бр. 50/79).

3. Опис процеса рада

Одобрење за извођење радова заваривања, резања и лемљења издаје запослени на радном месту референта заштите од пожара, по захтеву извођача радова.

Референт заштите од пожара учествује у примопредаји радова, води евиденцију издатих уверења, као и друге документације у вези са извођењем радова заваривања, резања и лемљења и одговоран је за законито обављање ових радова.

Привременим местима за заваривање, резање и лемљење, сматрају се места у објектима Привредног друштва на којима се заваривање, резање и лемљење обавља према потреби и у време одређено у одобрењу.

Захтев за издавање одобрења за заваривање, резање и лемљење садржи:

- назив подносиоца захтева,
- број и датум подношења захтева,
- место организационог дела у којем се изводи заваривање, резање и лемљење,
- место заваривања,
- опис радова и време извођења заваривања, резања и лемљења,
- име руководиоца радова, потпис и печат подносиоца захтева.

Одобрење за заваривање, резање и лемљење садржи:

- назив даваоца одобрења,
- број и датум издавања одобрења,
- назив организационог дела у којем се изводи заваривање, резање и лемљење,
- место заваривања, опис радова, време извођења заваривања, резања и лемљења,
- мере које треба предузети у циљу безбедног извођења радова заваривања, резања и лемљења,
- име руководиоца заваривања,
- име даваоца одобрења, потпис и печат.

У случајевима када важност одобрења истекне, а заваривање није завршено, руководилац радова мора накнадно тражити продужење важности одобрења, а лице које је одобрило заваривање дужно је да прегледа место заваривања и у одобрењу унесе одговарајуће примедбе.

Одобрење за заваривање издаје се у три примерка. Први примерак уручује се руководиоцу радова, други примерак руководиоцу организационог дела, а трећи се чува у документацији даваоца одобрења.

Запослени на радном месту заштите од пожара који издаје одобрење за извођење заваривања, резања и лемљења издаће одобрење тек када утврди да су предвиђене и предузете одговарајуће мере за заштиту од пожара и експлозије.

Одобрење за заваривање, резање и лемљење не сме да се изда:

- за места која нису припремљена за заваривање,
- у просторијама с уређајима за аутоматско откривање пожара, ако ови уређаји нису блокирани, односно ако постоји могућност њиховог оштећења.

За безбедно извођење заваривања, резања и лемљења у погледу заштите од пожара и експлозије, непосредно су одговорни: извођач радова, руководилац радова и референт заштите од пожара. Ова лица морају претходно да буду упозната са законским обавезама, одговорностима и мерама заштите од пожара које треба предузети при коришћењу опреме за заваривање, резање и лемљење.

Заваривање могу да обављају радници који су стручно оспособљени за руковање и употребу опреме за заваривање, резање и лемљење и који су упознати с прописаним мерама заштите од пожара које треба предузети приликом заваривања.

Заваривање се мора обављати под надзором руководиоца радова на месту, на начин и у време које је за заваривање одређено. Руководилац радова, по добијању одобрења, дужан је да провери да ли су предузете све мере заштите од пожара и експлозије, као и да спречи могућност избијања пожара у суседним просторијама, а посебно испод и изнад места заваривања. По завршетку заваривања руководилац радова проверава да ли извршени радови нису створили опасност од избијања пожара.

Након изведеног заваривања, резања и лемљења врши се примопредаја радова на објекту на ком се врши заваривање. У примопредаји учествују руководилац радова и овлашћено лице, односно запослени на радном месту референта заштите од пожара. Примопредаја се врши записнички.

Записник се сачињава у два примерка, један примерак задржава руководилац радова, а други примерак овлашћени радник, односно запослени на радном месту заштите од пожара.

Ако се након изведеног заваривања, резања и лемљења констатује да постоји опасност за избијање пожара, референт заштите од пожара обезбеђује појачану превентивну заштиту, а по потреби и ватрогасну службу на месту заваривања односно у објекту на ком се врши заваривање, резање и лемљење.

4. Одговорности и овлашћења

За спровођење активности одговорни су запослени у свом делокругу рада, а посебно референт заштите од пожара који издаје одобрење за извођење радова заваривања, резања и лемљења на привременим местима.

За контролу спровођења одговорни су директор и сви руководиоци.

Периодичну проверу спроводе главна сестра Привредног друштва и директор Привредног друштва и/или лице које директор овласти.

5. Прилог

- Образац захтева за извођење радова заваривања, резања и лемљења на привременим местима,
- Образац одобрења за извођење радова заваривања, резања и лемљења на привременим местима,
- Записник о примопредаји радова,
- Упутство за безбедан и здрав рад при обављању радова заваривања, резања и лемљења на привременим местима,
- Опасности и штетности приликом извођења радова заваривања, резања и лемљења на привременим местима.

У Београду,

06.05.2026.

овлашћено лице послодавца

Број / датум:

_____

З А Х Т Е В

ЗА ИЗДАВАЊЕ ОДОБРЕЊА ЗА ЗАВАРИВАЊЕ И РЕЗАЊЕ

Подносилац захтева: _____

_____

Место заваривања / резања: _____

_____

(уписати тачно место заваривања / резања)

Опис радова:

_____

_____

_____

_____

_____

Време извођења заваривања: од _____часова, _____минута, до _____часова _____минута.

Име и презиме руководиоца заваривања: _____

НАПОМЕНА: Захтев за извођење заваривања и резања потребно је доставити:

- референту заштите од пожара и
- лицу за безбедност и здравље на раду,

и то најкасније два дана пре извођења заваривања.

ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА

_____

(потписује само овлашћено лице)

Број / датум:

_____

Д О З В О Л А (одобрење захтева)

ЗА ОБАВЉАЊЕ РАДОВА ЗАВАРИВАЊА

(на основу захтева бр._____ од_____ године)

1. Руководилац радова _____

(презиме, име, функција)

2. Заваривач 1: _____

(презиме, име)

2. Заваривач 2: _____

(презиме, име)

3. Место (тачна локација) _____

4. Опис врсте радова који се дозвољавају _____

_____

5. Време обављања радова: датум _____ од _____ до _____

6. Списак мера ПП заштите које се предузимају на радном месту:

- очистити простор од запаљивог материјала у полупречнику од 10 m, од места привременог заваривања,
- приликом заваривања, у зони заваривања унутар 10 m од места рада, сви отвори или пукотине морају да се прекрију како би се спречио прелаз варнице у суседне просторије, или да се постави завеса или екран око места рада, чија висина не сме да буде нижа од 1,8 m.
- заваривање у близини зидова, преграда, таваница или крова, грађених од запаљивог материјала, може се вршити само ако су постављени ватростални штитници или паравани.
- заваривање се не сме обављати на металним преградама, зидовима, таваници или крову који имају гориву облогу, нити на зидовима или преградама од запаљивог материјала.
- ако се приликом заваривања подови квасе, радници који врше електрозаваривање морају да буду заштићени од могућег удара струје,
- на местима заваривања одговарајући противпожарни апарати морају да се држе у приправности, а ватрогасна црева са млазницом морају да буду спојена доводним цевима и приправна за употребу,

- за ватрогасну стражу се одређује _____

који мора да остане код места заваривања још најмање један сат после завршетка заваривања.

7. Проверио стање мера и сагласан са вршењем заваривања:

Руководилац радова	Подносилац захтева	Референт ППЗ	Лице за БЗР
_____	_____	_____	_____

ЗАПИСНИК О ПРИМОПРЕДАЈИ ИЗВЕДЕНИХ РАДОВА/УСЛУГА

Наручилац радова/услуга: _____

_____

Извођач радова/услуга: _____

_____

Предмет радова/услуга: _____

_____

Период извођења: _____

_____

ЗАКЉУЧЦИ:

1. Предметни радови/услуге _____

_____

су изведени у складу са понудом, према прописима и правилима струке.

2. Квалитет изведених радова одговара уговореном квалитету. ДА НЕ

3. Констатује се да је између овлашћених представника Наручиоца и Извођача радова постигнута пуна сугласност о питањима техничке природе и питањима током извођења предметних радова/услуга, као што су пуна примена мера безбедности и здравља на раду и мера заштите од пожара.

Датум примопредаје радова: _____

За извођача: За наручиоца:

_____ _____

УПУТСТВО ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД ПРИ ОБАВЉАЊУ РАДОВА ЗАВАРИВАЊА, РЕЗАЊА И ЛЕМЉЕЊА НА ПРИВРЕМЕНИМ МЕСТИМА

Гасно заваривање сме обављати само запослени који испуњава посебне услове за рад на тим пословима: ако је стручно оспособљен за рад на њима, ако је обучен за безбедан и здрав рад и примењује прописана средства личне заштите.

ОСНОВНИ ИЗВОРИ ОПАСНОСТИ ПРИ РАДУ СУ:

- Пад челичних боца са гасом под притиском и оштећење вентила.
- Опекотине појединих делова тела због прскања ужарених металних честица, као и при додиру с врућим или ужареним металним површинама.
- Оштећење очију због штетног зрачења.
- Оштећење организма удисањем штетних гасова, пара и димова.
- Експлозија гасне смесе запаљивих гасова и кисеоника.
- Пожар запаљивих материја у близини места заваривања.

БОЦЕ ПОД ПРИТИСКОМ:

Челичне боце за гасове морају бити причвршћене држачима за зид, или на посебним колицима заштићене од пада. Боце морају бити удаљене од места заваривања најмање 3 m. Боце је најбоље држати изван радних просторија, али заштићене од сунчевих зрака, мраза или кише. Боца с ацетиленом мора стајати усправно, или под углом не мањим од 45 степени.

ГУМЕНА ЦРЕВА ЗА ДОВОД ГАСОВА

Пре почетка рада потребно је проверити да ли су гумене цеви за довод гасова у добром стању и довољно савитљиве, да ли су: одговарајуће боје за поједину врсту гаса (плава за кисеоник, црвена за гориви гас), непропусне нарочито на спојевима, добро причвршћене на спојна места одговарајућим држачима (никада жицом), заштићене од искри и врућих предмета, заштићена од оштећења на пролазима.

УРЕЂАЈИ ЗА ЗАШТИТУ ОД ПОВРАТНОГ ПЛАМЕНА

Ако се за заваривање користе гасови из челичних боца, на њима морају бити постављениуређаји за заштиту од повратног удара пламена. Такви уређаји могу бити постављени и на пламенику, на прикључним местима гумених цеви.

ПОСТУПАК ПАЉЕЊА И ГАШЕЊА ПЛАМЕНА

При паљењу пламеника мора се водити рачуна о редоследу пропуштања гасова. Прво се отвара вентил за кисеоник до одговарајућег притиска, а затим вентил за ацетилен. Таква се смеша запали упаљачем, а затим се још накнадно регулише проток ацетилена. Пламен се гаси обрнутим редоследом.

ПРОПУСТЉИВОСТ ВЕНТИЛА

За време рада потребно је спречити ширење гасова у околину провером вентила на пламенику, другим вентилима и спојним местима. Пропусност се мора проверавати сапуницом.

УРЕЂЕЊЕ РАДНЕ ОКОЛИНЕ

При заваривању се увек ствара врло висока температура па се многи материјали, који дођу у додир с деловима који се заварују, могу запалити. Уз то највећа опасност за настанак пожара су ужарене честице које се стварају при заваривању и падају око места заваривања, чак на удаљеност и до 10 m. Ако такве вруће или ужарене честице дођу у додир са запаљивим материјалима, могу проузроковати пожар чак и неколико дана након заваривања. Због тога се на месту рада морају осигурати сви услови како не би настао пожар и обезбедити одговарајућа документација, а након завршених радова обавити записничка примопредаја радова.

Из околине места заваривања морају се уклонити све лако запаљиве материје као што су масне крпе, дрво, запаљиве течности, како не би настао пожар. Послови заваривања се могу обављати искључиво на местима која су обезбеђена од настанка пожара и на којима су предузете потребне мере за спречавање настанка пожара. То се нарочито односи на привремена места рада, на којима се не заварује стално него према потреби.

ВЕНТИЛАЦИЈА РАДНОГ ПРОСТОРА

При гасном заваривању у затвореном простору морају се користити уређаји за одсисавање гасова и димова непосредно са места рада, нарочито ако се ради на предметима од цинка, и осталих обојених метала или на предметима који су обојени.

ЛИЧНА ЗАШТИТНА СРЕДСТВА

При гасном заваривању морају се користити сва прописана лична заштитна средства као што су заштитна капа, заштитне наочаре с тамним стаклима, заштитне рукавице за завариваче, заштитно одело, заштитна кецеља, заштитне ципеле с челичном капицом... Ради заштите очију од бљештања и ултраљубичастог и инфрацрвеног зрачења, које се појављује при гасном заваривању, морају се носити заштитне наочаре са тамним стаклима таквог засенчења које одговара врсти посла.

КВАРОВИ

У случају било каквог квара на челичним боцама или прибору за гасно заваривање угасити пламеник, затворити све вентиле и квар пријавити предпостављеном.

КРАЈ РАДА

На вруће предмете обраде поставити знак којим се упозоравају радници који обављају послове у околини у којој су вршени послови варења на опасност од настанка опекотине или по потреби простор и оградити. Након завршетка рада затворити све вентиле на боцама, растеретити редукционе вентиле, а прибор за заваривање одложити тако да није могуће неовлаштено кориштење гасова.

ЗАБРАЊЕН ЈЕ

- Рад запосленим који нису стручно обучени.
- Рад без коришћења средстава личне заштите.
- Пропустљивост вентила проверавати шибицом или другим отвореним пламеном.
- Кисеоником се не смеју никада прозрачивати просторије, издувавати одело или се хладити.
- Вентили за кисеоник не смеју се мазати уљем или мастима односно додиривати масним

рукама или рукавицама.

ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ ПРИЛИКОМ ИЗВОЂЕЊА РАДОВА ЗАВАРИВАЊА, РЕЗАЊА И ЛЕМЉЕЊА НА ПРИВРЕМЕНИМ МЕСТИМА

ЕЛЕКТРИЧНИ УДАР може убити.

- Увек носите изолационе рукавице
- Изолујте се од отворених извора струје и земље
- Не додирујте оштећене електричне проводнике
- Искључите напајање пре него што приступите поправци уређаја
- Сви поклопци и плоче морају да буду на своме месту

ДИМНИ ГАСОВИ могу да буду опасни по Ваше здравље.

- Нека Вам глава увек буде ван гасова
- Проветравајте ваздух у просторији или користите вентилацију
- Прочитајте закон и прописе о безбедности при раду
- Прочитајте податке из стандарда о материјалима и препоруке произвођача за примењене материјале

ЗАВАРИВАЊЕ може изазвати ватру или експлозију.

- Немојте заваривати близу запаљивих материјала
- Чувајте се ватре
- Нека противпожарни апарат буде близу
- Немојте постављати апарат изнад запаљивих површина
- Немојте заваривати назатвореним судовима, резервоарима

ЗРАЦИ ЕЛЕКТРИЧНОГ ЛУКА могу изазвати опекотине у очима или на кожи

- Носите заваривачку маску или шлем а одговарајућим филтерима
- Носите одговарајућа заштитна средства за очи, уши, руке, ноге, тело

БУКА може оштетити слух

- Носите одговарајућа заштитна средства за уши

ПЛАЗМА ЛУК може изазвати различите повреде

- Држите делове тела даље од врха горионика
- Немојте материјал близу линије, ивице сечења
- Искључите напон пре демонтаже горионика
- Користите горионике специфициране у Приручнику произвођача

ПОКРЕТНИ ДЕЛОВИ могу узроковати повреде

- Држите се даље од покретних делова
- Нека врата, поклопци, плоче и штитници буду затворени и у свом лежишту
- Будите пажљиви при манипулацији и транспорту делова који се заварују

СЕЧЕЊЕ може узроковати пожар или експлозију

- Немојте сећи близу запаљивих материјала
- Обезбедите заштиту од варница и искри које прште
- Чувајте се од ватре
- Нека противпожарни апарат увек буде близу
- Не постављајте апарат изнад запаљивих површина
- Немојте заваривати на затвореним судовима

НАПОМЕНА:

Сви запослени који раде као ЗАВАРИВАЧИ или ГАСНИ РЕЗАЧИ морају имати завршену одговарајућу средњу школу.

У противном МОРАЈУ обавезно проћи курс за стручно оспособљавање за поменуте послове.

Такође, морају имати лекарско уверење да су способни да раде те послове.

У ПРОТИВНОМ ИМ ЈЕ ЗАБРАЊЕН РАД НА ОВИМ ПОСЛОВИМА.!